

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E SHËNDETËSISË
DHE MBROJTJES SOCIALE
INSTITUTI I SHËNDETIT PUBLIK

BULETINI JAVOR I SËMUNDSHMËRISË INFEKTIVE - ALERT

JAVA 38 18 – 24 Shtator 2023

Për këtë periudhë, kanë raportuar 36 NJVKSH ose 100% (=36/36) e tyre

35 NJVKSH ose 97% (=35/36) e tyre kanë raportuar në platformën dixhitale SISI:

BERAT, BULQIZË, DEVOLL, DIBËR, DURRËS, ELBASAN, FIER, GJIROKASTËR, GRAMSH, KAVAJË, KOLONJË, KORÇË, KRUIË, KUÇOVË, KUKËS, KURBIN, LEZHË, LIBRAZHD, LUSHNJE, MALLAKASTËR, M. MADHE, MAT, MIRDITË, PEQIN, PËRMET, POGRADEÇ, PUKË, SARANDË, SHKODËR, SKRAPAR, TEPELENË, TIRANË, TROPOJË, VLORË.

Pa raportim brenda afatit, 1 NJVKSH ose 3% (=1/36) e tyre: HAS

NUMRI TOTAL I RASTEVE TË SINDROMAVE TË SURVEJANCËS "ALERT" NË JAVËN 38

	JAVA 38
DIARRE PA GJAK	2.178
DIARRE ME GJAK	0
INF. RESP. TE SIPËRME	7.670
INF. RESP. TE POSHTËME	2.772
RASH ME TEMPERATURË	2
VERDHEZA	0
ETHE E ZGJATUR E PASHPJEGUAR (> 3 JAVE)	0
ANOMALI KONGENITALE	0
KONJUKTIVIT AKUT TEK NEONATËT	0
Numri i Njësive Raportuese	411
% e Njësive Raportuese	92% (411/446)

Rash me temperaturë

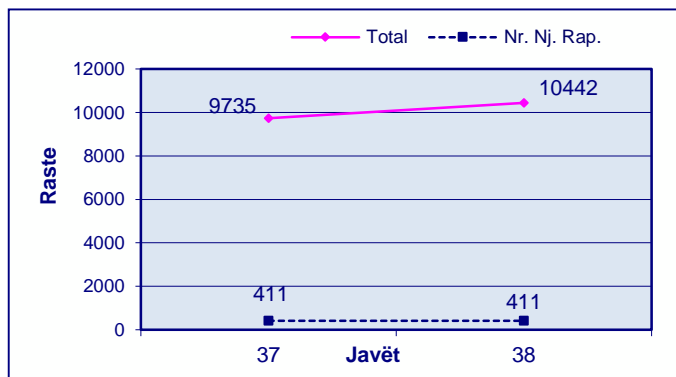
Nga hetimi epidemiologjik dhe konsultat me mjekët e familjes, mjekun infeksionist dhe atë epidemiolog rastet e mëposhtëme nuk janë të dyshuar për fruth, rubeolë apo linë e majmunit, por për varicelë dhe dorë-këmbë-gojë:

Fier – 1 rast

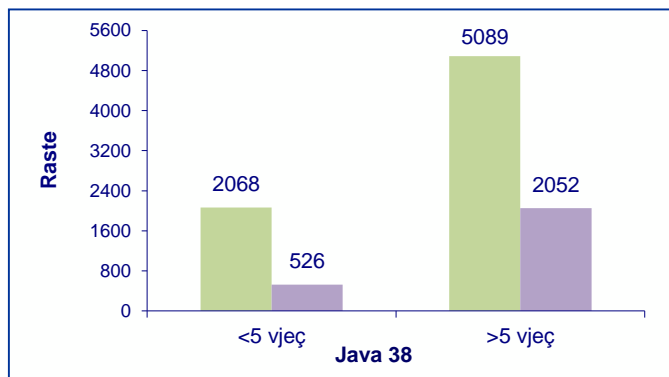
Vlorë –1 rast

Infeksione respiratore

Trendi në kohë i Infeksioneve Respiratore të Sipërme dhe të Poshtëme sipas javëve

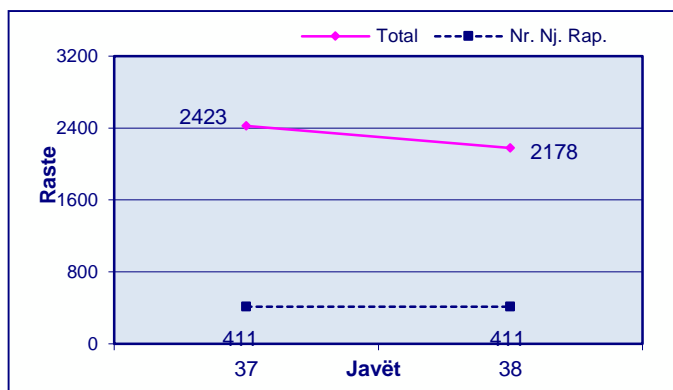
Shpërndarja e Infeksioneve Respiratore të Sipërme dhe të Poshtëme sipas Grup-moshave

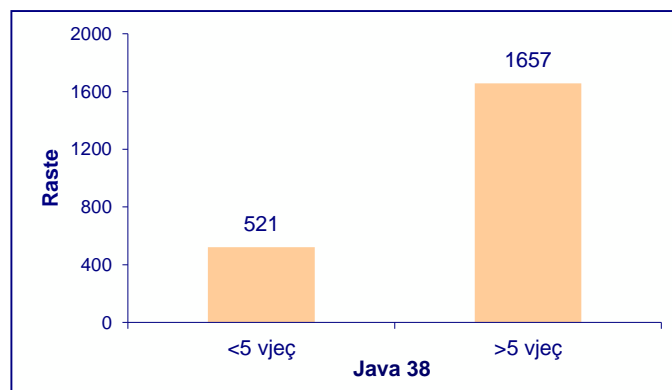
Prirja në kohë e Infeksioneve Respiratore të Sipërme dhe të Poshtëme paraqet ritje në javën 38 krahasuar me javën paraardhëse, java 37.

Diarre pa gjak

Trendi në kohë i Diarreve pa Gjak sipas javëve

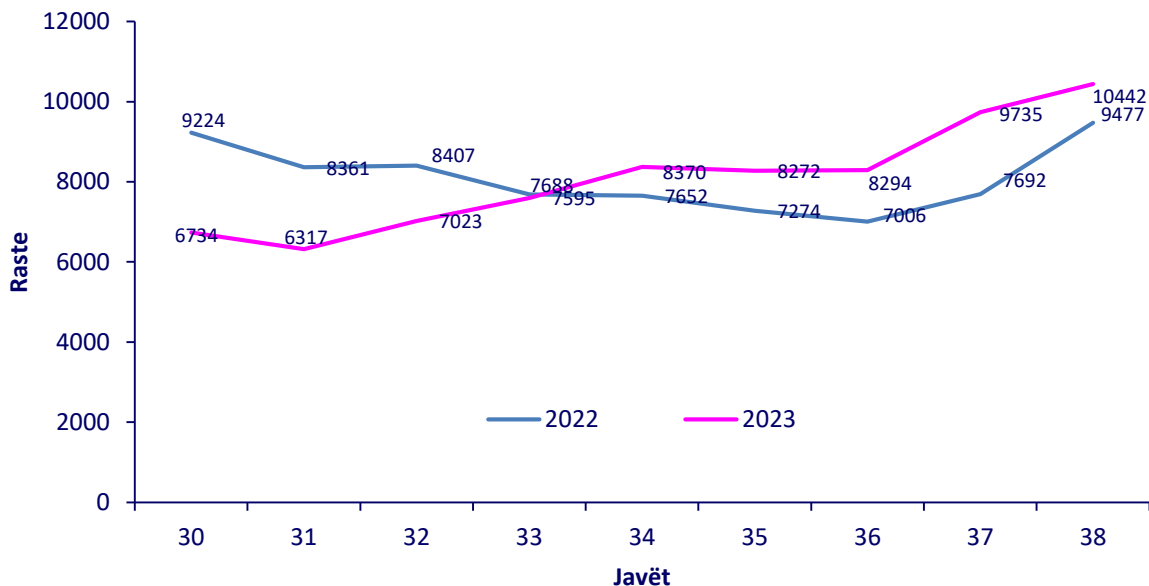

Shpërndarja e Diarreve pa Gjak sipas Grup-moshave

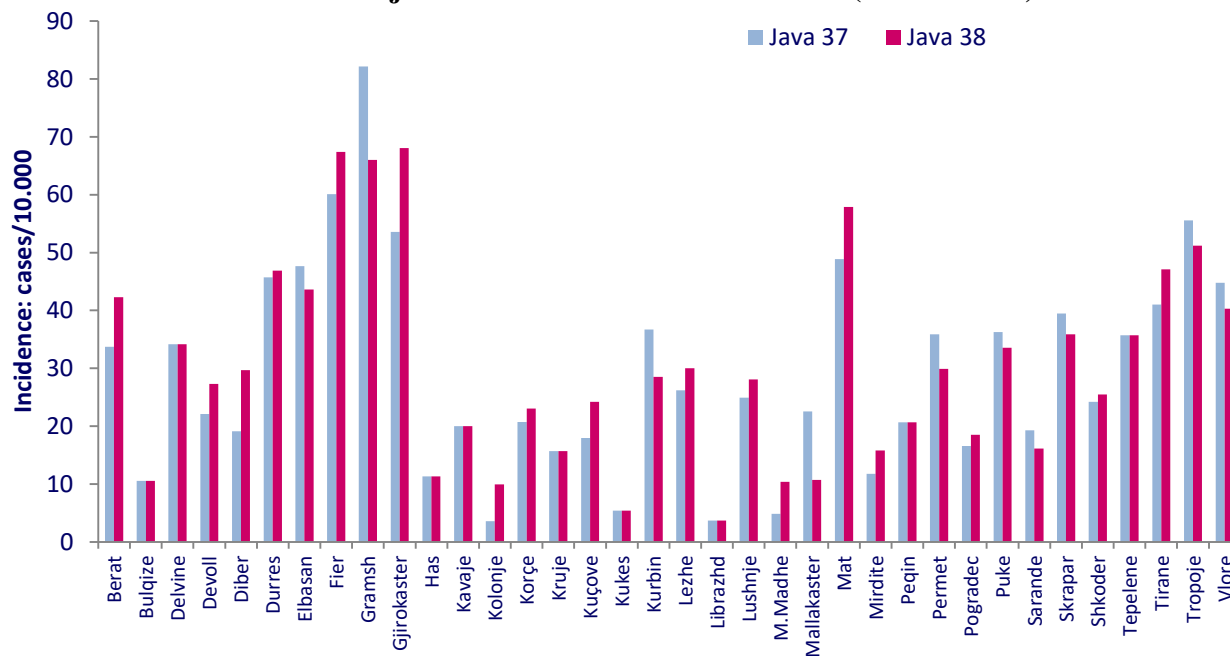
Prirja në kohë e “Diarreve pa gjak” paraqet rënie në javën 38 krahasuar me javën paraardhëse, java 37.

Prirja e “Infeksioneve Respiratore të Sipërme dhe të Poshtëme” në javët 30 - 38 të vitit 2022 dhe 2023. Numri i rasteve.

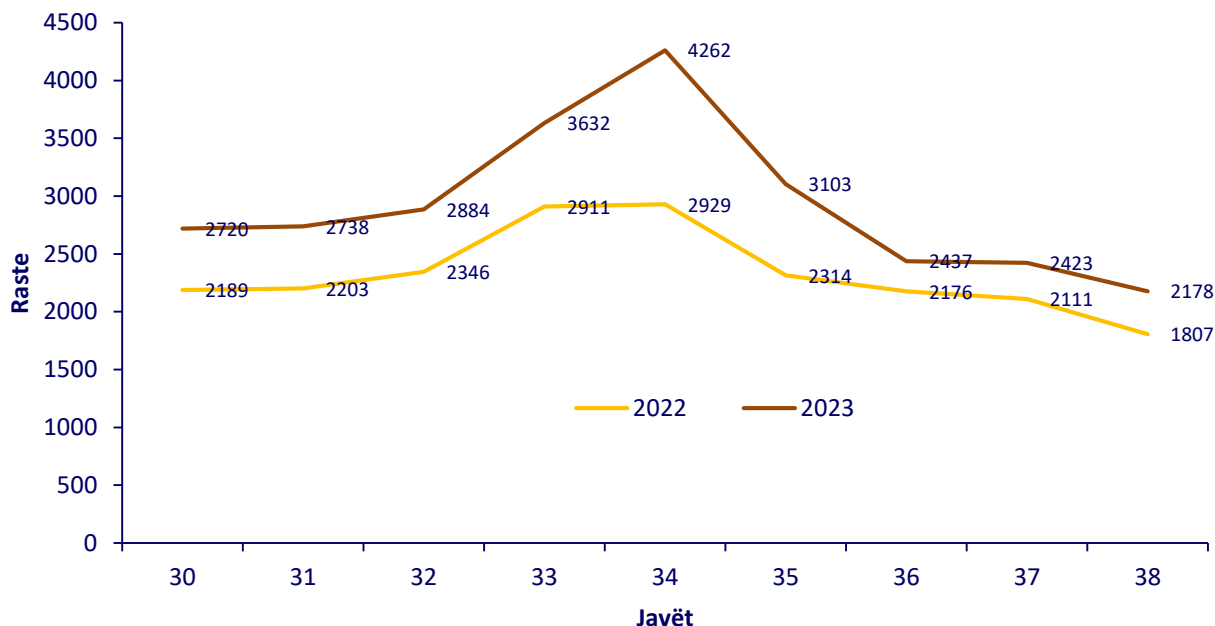

Në javën 38 të vitit 2023 vërehet prirje e në rritje e numrit të infeksioneve Respiratore të Sipërme dhe të Poshtëme.

Frekuenca e hasjes së “Infeksioneve Respiratore të Sipërme dhe të Poshtëme” sipas NJVKSH në javën 37 dhe 38 / 2023. Incidenca (raste/10.000)

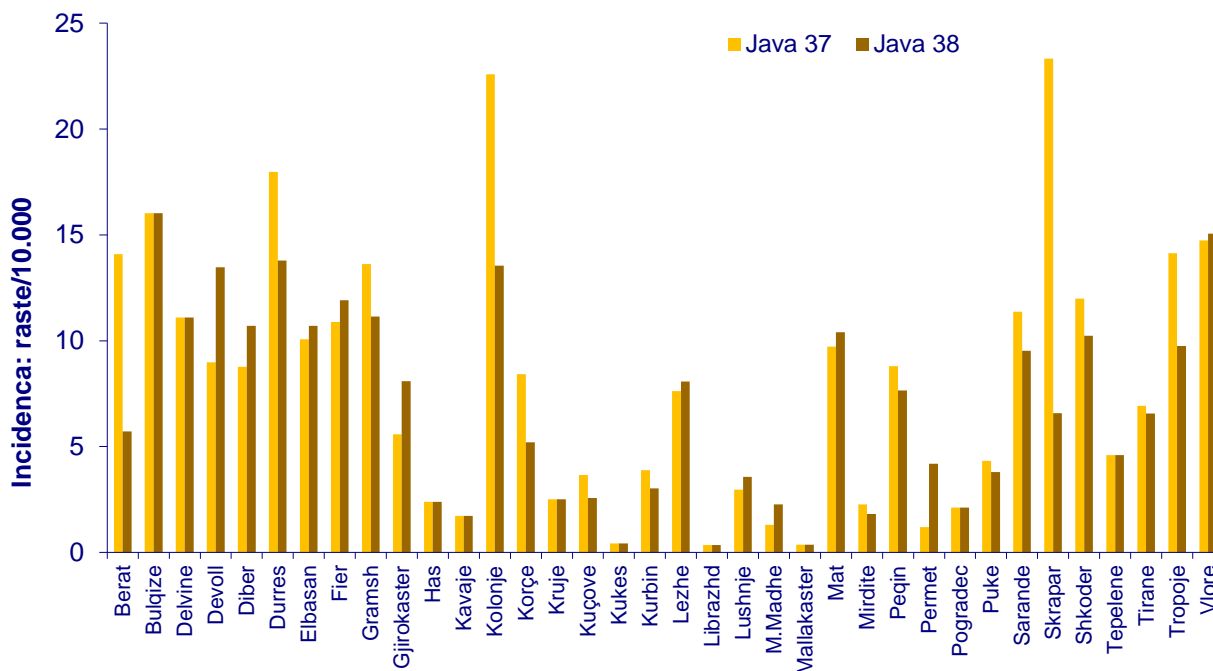

Prirja e “Diarreve pa Gjak” në javët 30 - 38 të vitit 2022 dhe 2023. Numri i rasteve.

Në javën 38 të vitit 2023 vërehet prirje në rënie e numrit të rasteve “Diarre pa gjak”.

Frekuenca e hasjes së “Diarreve pa gjak” sipas NJVKSH në javën 37 dhe 38 / 2023. Incidenca (raste/10.000)

Nga komunikimi me NJVKSH shumica e rasteve janë raportuar nga Urgjenca e Spitaleve dhe janë të shpërndara, pa grumbullime dhe lidhje epidemiologjike ndërmjet tyre.

Ngjarje ndërkombëtare

1. Sëmundja e virusit Nipah - Indi - 2023

- Më 30 gusht 2023, filloi shpërthimi i katërt i sëmundjes së virusit Nipah në shtetin Kerala, Indi.
- Deri më 18 shtator 2023, janë konfirmuar gjashtë raste, duke përfshirë dy vdekje.
- Si pjesë e menaxhimit të shpërthimit, shkollat dhe zyrat janë mbyllur në Kozhikode dhe lëvizja publike është e kufizuar në pjesë të shtetit Kerala.
- Rreziku për BE/ZEE është shumë i ulët.

2. Përmytje të rënda - 2023

- Stuhia Daniel ka prekur disa vende në zonën e Mesdheut që nga fillimi i shtatorit 2023, duke përfshirë dy vende të BE-së: Bullgarinë dhe Greqinë. Në zonat e prekura janë shkaktuar dëme të konsiderueshme.
- Turqia gjithashtu ka pësuar dëme dhe vdekje, ndërsa Libia verilindore po përballet me dëme katastrofike dhe humbje njerëzore, veçanërisht në qytetin Derna.

3. Monitorimi i grumbullimeve masive - Kupa e Botës Rugby 2023

- ECDC po monitoron Kupën e Botës Rugby 2023 përmes aktiviteteve të saj të inteligjencës epidemike nga 4 shtatori deri më 3 nëntor 2023, duke raportuar në baza javore.
- Asnjë ngjarje me rëndësi për shëndetin publik nuk është zbuluar në lidhje me ngjarjen midis 16 dhe 22 shtator 2023.

4. Survejanca sezonale e virusit të Nilit Perëndimor - 2023

- Që nga përditësimi i fundit, dhe që nga 20 shtatori 2023, 75 raste njerëzore të infeksionit me virusin e Nilit Perëndimor (WNV) janë raportuar nga vendet e BE/EEA dhe tetë nga një vend fqinj me BE-në.
- Që nga fillimi i sezonit të transmetimit 2023, 492 raste njerëzore të infeksionit WNV janë raportuar nga vendet e BE/EEA dhe 74 nga vendet fqinje me BE-në.
- Ka pasur 47 shpërthime në mesin e ekuidëve dhe 153 shpërthime midis shpendëve të raportuara nga vendet e BE/EEA që nga fillimi i sezonit të transmetimit të WNV 2023, që nga 20 shtatori 2023.

5. Poliomyelitis –Monitorimi i shpërthimeve globale

- Më 21 shtator 2023, OBSH lëshoi një deklaratë duke deklaruar fundin e shpërthimit të poliovirusit në Ukrainë që filloi në tetor 2021.
- Që nga përditësimi i fundit, një vend i ri ka raportuar raste të AFP-së të shkaktuara nga cVDPV2: Jemeni (2).
- Në vitin 2023 dhe që nga 19 shtatori 2023, 13 raste të reja të AFP të shkaktuara nga cVDPV1 janë raportuar nga Republika Demokratike e Kongos (DRC) (13).
- Në vitin 2023 dhe që nga 19 shtatori 2023, janë raportuar 53 raste të reja të AFP-së të shkaktuara nga cVDPV2 nga 10 vende.

Cili është rreziku i migrimit të shpendëve (periudha e migrimit dimëror 2023/24?)

Niveli i rrezikut,

Në shtator 2023, konsiderohet se gjasat e rriskut të gripit të shpendëve gjatë dimrit është i Mesem pasi zogjte migrator mbërrijnë nga zonat me të njohura. Rastet e HPAI dhe kushtet mjedisore ndryshojnë për të favorizuar mbijetesën e virusit. Niveli i pasigurisë konsiderohet i Larte për shkak të rasteve të shpendët gjatë verës, statusi imunitar i panjohur i shpendëve të egër rezidentë dhe në rritje frekuenca e zhvendosjes së zogjve migratore. Ndikimi i një përhapje të HPAI të gripit të shpendëve të raportuar në industrinë e shpendëve do të ishte i Moderuara. Ky është viti i dytë që ka konstatime të vazhdueshme pozitive të shpendëve të egër.. Përderisa disa Pulëbardha kokëzi janë migratore, të tjerët banojnë në NI gjatë gjithë vitit. Pulëbardhët kokëzezë ushqehen kryesisht me materiale shtazore si insektet dhe krimbat e tokës, por gjithashtu marrin materiale bimore dhe mbeturina shtëpiake. Gjurmët e plehrave mund të bëhen vende të favorizuara për kërkimin e ushqimit, siç mund të bëhen fushat e reja të lëruara, gjë që rrit potencialin e tyre për të bashkëvepruar me speciet lokale të shpendëve duke i bërë ata një specie urë potenciale midis migrantëve të verës dhe shpendëve rezidentë.

Detajet e shpërthimit/Evropë

Që nga 23 qershori 2023, epidemia aktuale 2022/23, ka zbuluar 963 raste në shpendë, 287 në zogj të robëruar dhe 2,893 në zogj të egër në 33 vende të Evropës (Figura 1a & 1b). Shumica e rasteve të shpendëve janë raportuar në Francë (377), Hungari (168) dhe Mbretërinë e Bashkuar (130). Kohët e fundit, ka pasur një grup rastesh në roast lloji (mallard) në Francën Jugperëndimore. Megjithatë, gjetkë situata po lehtësohet. Shumica e rasteve të shpendëve të egër janë raportuar në Gjermani (969), Francë (410) dhe Holandë (381) (Autoriteti Evropian i Sigurisë Ushqimore (EFSA), qershor 2023). Pulëbardhat me kokë të zeza dhe së fundmi, Sandwich Terns janë prekur veçanërisht duke shkaktuar shqetësim pasi ato janë një specie lidhëse. Vdekshmëria e lartë është vërejtur si tek zogjte e rritur ashtu edhe tek të miturit pas çeljes. Një numër i madh i Kittiwakes, Guillemots dhe Razorbills të ngordhur, të gjitha speciet koloniale të zogjve të detit, u shpërndanë në plazhet në të gjithë Mbretërinë e Bashkuar në verën e vitit 2023. Në qershor 2023, HPAI (H5N1), gjenetikisht i ngjashëm me izolimet nga shpendët që nga tetori 2022 dhe shpendët e egër midis dhjetorit 2022 dhe janarit 2023, u identifikuan në 24 mace shtëpiake në 9 rajone të ndryshme të Polonisë. Macet e prekura shfaqnin shenja neurologjike dhe respiratore.

Ndotja e mjedisit ; Të dhënat fillestare laboratorike tregojnë se virusi HPAI H5N1ne sezon 2022/23 humbet 90% infektivitetin në afërsisht 11 ditë në 4°C dhe 3 ditë në 20°C. Prandaj, mund të konsiderohet se mbetet infektive për 6-8 javë në mjedisin natyror. Me uljen e temperaturës dhe orëve të dritës së diellit, mbijetesë e HPAI do të jetë në rritje që rezulton në më shumë ndotje mjedisore dhe një rrezik më të madh të përhapjes nepermjet kontaktit indirekt. Ngjarjet e paprecedentë të motit mund të ndikojnë gjithashtu në virus mbijetesën dhe transmetimin

Zbutja e rrezikut/Kontrollet kufitare

Të gjitha importet e shpendëve të gjallë duhet të njoftohen paraprakisht në pikën hyrëse të cdo shteti p.sh Sistemi i kontrollit në Londer shoqërohet me Certifikatën Shëndetësore të Eksportit përkatës. Zogj të gjallë aktualisht hyjnë përmes Portit Larnë dhe Belfast dhe i nënshtrohen dokumentacionit të detyrueshëm, identiteti dhe inspektimet fizike në përputhje me Rregulloret Zyrtare të Kontrollit të BE-së 2017/625.

Stafi i Veterinarisë(Departamenti i Bujqësisë, Mjedisit dhe Çështjeve Rurale) DAERA është në dispozicion 24/7 për të kryer këto inspektime.Sistemet hyrese të kontrollit kanë një rol kritik për

të luajtur në zbulimin e sëmundjeve me dërgesat e njoftuara, por edhe në zbulimin e ngarkesave të paligjshme të panotifikuara.

Mbikëqyrja e shpendëve të egër

Mbikëqyrja e shpendëve të egër kryhet, si pjesë e programit të përgjithshëm të mbikëqyrjes së shpendëve të egër në Mbretërinë e Bashkuar. Tradicionalisht ka pasur dy komponentë për anketimin e shpendëve të egër: (i) shqyrtimi i gjendjes së egër zogjtë e gjetur të ngordhur dhe (ii) hetimi i ngjarjeve të vdekshmërisë jashtëzakonisht të lartë në shpendët e egër. Sidoqoftë, kohët e fundit është prezantuar një mjet i ri i raportimit në internet Departamenti i Bujqësisë, Mjedisit dhe Çështjeve Rurale (DAERA) e cila është rritur ndjeshëm, jo vetëm numri i raportimeve, por është përmirësuar aksesueshmëria e raportimit në DAERA, d.m.th., raportet tani mund të bëhen herët në mëngjes, mbrëmje, fundjavave dhe pushimeve publike dhe bankare.

Epicollect është një mjet shtesë në internet për raportimin e zogjve të egër të gjetur të ngordhur kryesisht në rezervatet natyrore, e cila u prezantua në prill 2023. Ky sistem njoftimi jep informacion më të saktë mbi identifikimin e specieve dhe informacion më të detajuar, p.sh. moshën e zogut, nëse zogu ishte i izoluar ose informacion mbi heqjen e kufomave. Stafit mund të nxjerrë në pah zogjtë e sapongordhur të cilët duhet të merren parasysh për testim, ndarje shkarkimet e të dhënave. Epicollect lejon mbledhjen e informacionit nga zonat në rrezik të lartë të infeksionit HPAI në popullatat e shpendëve të egër si në kolonitë e shpendëve të detit dhe të mëdha ligatinat. Të dhënat janë me përdorim të lartë cilësor. Është një bazë të dhënash 'live', kështu që çdo përdorues i Epicollect mund të identifikohet dhe të kontrollojë për hyrje të reja të të dhënave 24 orë, 7 ditë në javë. Shtimi i mjeteve të reja ka përmirësuar raportimin, por kërkon ndihmesën e komunitetit për identifikimin e kufomave tashme të dekompozuar duke i bere ato të papershtatshme për testim si rrjedhojë mbetet një metodë me ndjeshmëri të ulët.

Masat e biosigurisë

Sipas analizës së EFSA të epidemisë HPAI H5N8 2016/17, biosiguria e lartë ofron deri në një reduktim 44-fish të rrezikut. Mbajtesit e shpendeve duhet të kenë gadishmëri të lartë në rast shperthimesh të jene me vigjilente se kurre. Megjithatë, të mesazhi i vazhdueshëm mund të prodhojë gjithashtu lodhje dhe vetëkënaqësi.